

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Izmēģinājumuprojekta par individuālā budžeta modeļa aprobāciju pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai, projekta numurs: 9.2.2.2./16/I/001

AKTUALITĀTES

Informācija ievietota 2021. gada 15. februārī

Izmēģinājumuprojekta ietvaros desmit cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem 15 mēnešus saņēmuši sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus

2021. gada 31. janvārī noslēdzās izmēģinājumuprojekts par individuālā budžeta modeļa (IBM) aprobāciju pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai, kas tika realizēts Eiropas Sociālā fonda projekta “Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide” Nr.9.2.2.2./16/I/001 ietvaros, kura laikā Liepājā desmit pilngadīgas personas ar garīgās attīstības traucējumiem 15 mēnešus saņēma sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus pēc individuāli izstrādāta atbalsta plāna.

Projekts Liepājā tika īstenots no 2019. gada 1. novembra līdz 2021. gada 31. janvārim.

Izmēģinājumuprojekta lielākā daļa notika īpašos apstākļos - Covid-19 vīrusa pandēmijas laikā. Tāpēc vairākus mēnešus pakalpojumus nebija iespējams nodrošināt pilnā apmērā. Neskatoties uz to, katrs projekta dalībnieks ir sasniedzis kādu rezultātu: uzlabojusies fiziskā un garīgā veselība, kāds kļuvis drošāks un patstāvīgāks, patstāvīgāk spēj pieņemt sev svarīgus lēmumus un vairāk iesaistās savas dzīves notikumu risināšanā, spēj kontrolēt savas emocijas, uzlabojusies komunikācija ar citiem cilvēkiem. Projekta dalībniekiem izveidojusies sapratne par to, cik un kādā mērā nepieciešams atbalsts, lai spētu tikt galā ar ikdienas rūpēm. Personas novērtē ūdens dziedinošo spēku, kustību nepieciešamību un mākslas terapiju pozitīvo ietekmi. Gūta pozitīva pieredze sadarbojoties ar pakalpojumu sniedzējiem, atbalsta personu un asistentu.

Pakalpojumu sniedzēji atzīst, ka sadarbībā ar projekta dalībniekiem un viņu atbalsta personām bija jūtama ieinteresētība uzlabot savu fizisko, psihoemocionālo stāvokli, apgūt jaunas prasmes un iemaņas. Personas ir guvušas izpratni par sev piemērotiem pakalpojumiem. Citiem labāki rezultāti bija individuālās nodarbībās, citiem piemērotākas izrādījās nodarbības grupā. Gūta pieredze, kā veidot pozitīvu sadarbību un komunikāciju.

Vērtējot projektu, personas un viņu ģimenes atzīst, ka šobrīd jūtas nedaudz apmulsušas, jo bija pierasts pie zināma dienas režīma – dažādu pakalpojumu apmeklēšana, tikšanās ar atbalsta personu vai asistentu bija ierasti un tas šobrīd pietrūkst. Projekta noslēgumā ir jūtams personu satraukums par to, vai viņi tiks galā ar ikdienas problēmām bez asistenta vai atbalsta personas.

Tādēļ Sociālais dienests izmēģinājumuprojekta dalībniekus nav atstājis vienus. Vienai personai piešķirts asistenta pakalpojumus pašvaldībā. Četrām personām, kuras bija izvērtētas projekta “Kurzeme viesiem” ietvaros ir iespēja saņemt psihologa konsultācijas. Sešas personas turpinās saņemt Dienas aprūpes centra pakalpojumu. Divas personas - aprūpes mājās pakalpoju, bet viena persona sociālās rehabilitācijas pakalpojumu lauku vidē.

Izmēģinājumu projekta dalībnieki tiks informēti par viņiem atbilstošu pakalpojumu pieejamību arī turpmāk.

Izmēģinājumu projektā iegūtie rezultāti tiks izmantoti sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu finansēšanas mehānisma izstrādei.

Izmēģinājumu projekts par individuālā budžeta modeļa aprobāciju pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai tika īstenots Eiropas Sociālā fonda projekta "Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" Nr.9.2.2.2./16/1001 ietvaros. Projekts tiek pilnībā apmaksāts no Eiropas savienības struktūrfondiem un valsts budžeta (finansējumu 85% apmērā nodrošina Eiropas Sociālais fonds un 15% valsts budžets).

- IBM izmēģinājumu projektu īsteno Labklājības ministrija sadarbībā ar pašvaldībām, izmantojot Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējumu.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Informācija ievietota 2020. gada 15. decembrī

Sasniegti pozitīvi rezultāti atbalsta sistēmas pilnveidei cilvēkiem ar garīgās attīstības traucējumiem

Izmēģinājumu projekts par individuālā budžeta modeļa (turpmāk - IBM) aprobāciju pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai, kas tiek realizēts Eiropas Sociālā fonda projekta "Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" Nr.9.2.2.2./16/1001 ietvaros, ir pagarināts uz trīs mēnešiem un noslēgsies 2021.gada 28.februārī. Pakalpojumus personas turpinās saņemt līdz 2021.gada 31.janvārim.

Jau 13 mēnešus projekta ietvaros Liepājā desmit pilngadīgas personas ar garīgās attīstības traucējumiem saņem sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus, lai gan projekta dalībnieku apzināšana un sagatavošana sākās jau 2019. gada 1. augustā.

Personas izmēģinājumu projektā izteica savas vēlmes un noteica mērķus, kurus vēlās sasniegt. Katrai personai tika izstrādāts individuālais atbalsta plāns, pēc kura vadoties tika piešķirti pakalpojumi. Ir ieguldīts liels speciālistu darbs un, pateicoties personu ģimenes locekļiem, atbalsta personām un asistentiem, sasniegti pozitīvi rezultāti.

Izmēģinājumu projekta pagarināšana dod iespēju personām saņemt tos pakalpojumus, kuri netika nodrošināti pavasarī sakarā ar Covid-19 vīrusa pandēmijas izsludināšanu, vai netika saņemti pilnā apmērā citu iemeslu dēļ. Personām ir iespēja nostiprināt iegūtos rezultātus, turpinot saņemot tādus pakalpojumus kā logopēda, fizioterapeita, montesori metodikas speciālista, mūzikas terapeita un citu speciālistu konsultācijas.

Praktiskas nodarbības ar krāsām vizuāli plastiskās mākslas terapijas laikā sniedza pozitīvas emocijas, attīstīja precizitāti, patstāvību un ļāva izpaust savu radošumu.

Logopēda un Montesori metodikas speciālista nodarbības uzlaboja pašapkalpošanās iemaņas, koncentrēšanās spējas, veicināja lasīšanas prasmes un attīstīja praktiskas prasmes matemātikā.

Lai uzlabotu funkcionālās spējas, personas saņēma fizioterapeita, ergoterapeita konsultācijas un fizioterapiju baseinā. Visas personas atzīst, ka regulāras nodarbības ir devušas labus rezultātus. Uzlabojusies pašsajūta, trenēta koordinācija un līdzsvars, stiprināta imunitāte. Fizioterapija baseinā ir sniegusi ļoti labus rezultātus psihoemocionālā līdzsvara uzlabošanai. Nodarbības ūdenī ļauj ķermenim atslābināties, kas personām ar garīgās attīstības traucējumiem ir ļoti svarīgi.

IBM Izmēģinājumuprojekts notiek īpašos apstākļos, Covid-19 vīrusa pandēmijas laikā. Tādēļ jo īpaši nozīmīgs ir atbalsta personas pakalpojums, asistentu un aprūpētāju atbalsts, lai izskaidrotu, kā rīkoties, kā pareizi ievērot visus epidemioloģiskās drošības pasākumus, kā saņemt ikdienas dzīvē nepieciešamos pakalpojumus.

Izmēģinājumuprojekta ietvaros personas pakalpojumus turpina saņemt, iepriekš sazinoties ar pakalpojumu sniedzējiem un vienojoties par konsultāciju laiku.

Izmēģinājumuprojektā iegūtie rezultāti tiks izmantoti sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu finansēšanas mehānisma izstrādei.

Izmēģinājumuprojekts par individuālā budžeta modeļa aprobāciju pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekta "Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" Nr.9.2.2.2./16/1001 ietvaros. Projekts tiek pilnībā apmaksāts no Eiropas savienības struktūrfondiem un valsts budžeta (finansējumu 85% apmērā nodrošina Eiropas Sociālais fonds un 15% valsts budžets).

- IBM izmēģinājumuprojektu īsteno Labklājības ministrija sadarbībā ar pašvaldībām, izmantojot Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējumu.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Informācija ievietota 2020. gada 24. septembrī

Sniedz atbalsta personas pakalpojumu individuālā budžeta izmēģinājumuprojektā

Individuālā budžeta modeļa (turpmāk - IBM) ietvaros pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem arī Liepājā var saņemt dažādus sociālos pakalpojumus, tajā skaitā - atbalsta personas pakalpojumu lēmumu pieņemšanā.

Atbalsta personas pakalpojuma mērķis ir radīt alternatīvu risinājumu rīcībspējas ierobežošanai (saskaņā ar ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām). Atbalsta persona nenodrošina aprūpi vai asistēšanu, kā to dara, piemēram, aprūpētājs vai pavadonis. Atbalsta persona palīdz cilvēkam pieņemt svarīgus lēmumus dažādās dzīves jomās, neierobežojot cilvēka rīcībspēju.

Liepājas pašvaldībā no desmit izmēģinājumuprojekta dalībniekiem atbalsta personas pakalpojumu saņem sešas personas.

Atbalsta personas pakalpojums tiek izstrādāts Labklājības ministrijas projekta ietvaros ar Eiropas Sociāla fonda līdzfinansējumu. Atbalsta personas pakalpojuma izmēģinājumuprojekts tika īstenots no 2018.gada 1.februāra līdz 2019.gada 30.novembrim. Lai arī pakalpojuma izstrāde vēl nav noslēgusies, ņemot vērā pozitīvos rezultātus un pieprasījumu pēc šī

pakalpojuma, tika nolemts, ka personām, kuras piedalās IBM izmēģinājumu projektā, būs iespēja saņemt šo pakalpojumu.

Atbalstu lēmumu pieņemšanā pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem nodrošina šādās jomās:

- Tiesību un interešu aizstāvības jomā, piemēram, atbalsta sniegšana personai, lai tā precīzāk izprastu savas tiesības un pienākumus, seku izskaidrošana, atbalsta sniegšana tiesību un interešu pārstāvībā dažādās iestādēs;
- Finanšu jomā, piemēram, budžeta plānošanā un lēmumu pieņemšanā par nepieciešamo preču un pakalpojumu iegādi;
- Ikdienas dzīves jomā, piem., atbalstu lēmumu pieņemšanā par pašaprūpes jautājumiem, izglītības iegūšanā, nodarbinātības jautājumu risināšanā;
- Veselības aprūpes jomā (līdz ārsta kabinetam);
- Sociālās aprūpes jomā, piem., atbalstu lēmumu pieņemšanā, lai persona saņemtu sociālos pakalpojumus, arī motivējot izmantot esošos pakalpojumus savu sociālo problēmu risināšanai;
- Atbalsta loka veidošanā, piem., atbalsta sniegšanā jaunu draugu un paziņu meklēšanā, palīdzot atrast interešu izglītības un brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Izmēģinājumu projekts par individuālā budžeta modeļa aprobāciju pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekta "Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" Nr.: 9.2.2.2./16/I/001 ietvaros. Projekts tiek pilnībā apmaksāts no Eiropas savienības struktūrfondiem un valsts budžeta (finansējumu 85% apmērā nodrošina Eiropas Sociālais fonds un 15% valsts budžets).

**IBM izmēģinājumu projektu īsteno Labklājības ministrija sadarbībā ar pašvaldībām, izmantojot Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējumu.*

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Informācija ievietota 2020. gada 17. jūnijā

Atsāk pakalpojumu sniegšanu individuālā budžeta modeļa izmēģinājumu projektā personām ar garīga rakstura traucējumiem

Ārkārtas situācija valstī ir ietekmējusi sociālo pakalpojumu nodrošināšanu personām ar garīga rakstura traucējumiem individuālā budžeta modeļa izmēģinājumu projektā, kuru īsteno Labklājības ministrija sadarbībā ar pašvaldībām ar Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējumu.

Šajā laikā izmēģinājumu projekta dalībniekiem Liepājas pašvaldībā nebija iespējams apmeklēt Dienas centru personām ar garīgās attīstības traucējumiem, Montessori metodikas speciālista nodarbības, mūzikas un vizuāli plastiskās mākslas terapijas nodarbības, ergoterapeita un fizioterapeita nodarbības. Nenotika arī fizioterapeita nodarbības baseinā un citi pakalpojumi.

Atsevišķos gadījumos pakalpojumus nodrošināja asistenti, atbalsta persona, logopēds un tika sniegts aprūpes mājās pakalpojums. Atbalsta persona, izvērtējot situāciju un nepieciešamību, atbalstu sniedza kā klātienē tā arī attālināti. Darbu turpināja arī pavadoni - valsts apmaksātie asistenti pašvaldībā.

Ārkārtas situācija bija zināms pārbaudījums, bet kopumā var secināt, ka šis periods pārdzīvots veiksmīgi, jo neviens projekta dalībnieks nav nonācis krīzes situācijā sociālo pakalpojumu trūkuma dēļ.

Lai arī 10. jūnijā beidzās izsludinātā ārkārtējā situācija valstī, jāturpina ievērot noteiktos ierobežojumus un piesardzības pasākumus. Zināma piesardzība ir jūtama arī no pašu projekta dalībnieku puses. Izmēģinājumu projekta ietvaros plānotie pakalpojumi atsākas pakāpeniski.

Dienas centrs personām ar garīgās attīstības traucējumiem darbību atsāka 18.maijā - tas ir liels atspazs arī sešām projektā iesaistīto dalībnieku ģimenēm. Jūlijā plānots, ka trīs ģimenes saņems atelpas brīža pakalpojumu mājās un viena persona - ilgi gaidītās dietologa konsultācijas. Projekta ietvaros viena persona saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumu lauku vidē.

No jūlija tiks nodrošināti visi plānotie pakalpojumi izmēģinājumu projekta dalībniekiem izvirzīto mērķu sasniegšanai.

Projekts tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekta "Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" ietvaros. Tas tiek pilnībā apmaksāts no Eiropas savienības struktūrfondiem un valsts budžeta (finansējumu 85% apmērā nodrošina Eiropas Sociālais fonds un 15% valsts budžets).

Informācija ievietota 2020. gada 25. martā

Sociālo pakalpojumu saņemšana un nodrošināšana Eiropas Sociālā fonda projekta ietvaros notiek arī ārkārtas situācijā

Kopš 2019. gada novembra cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem ir iespēja saņemt dažādus sociālos pakalpojumus Individuālā budžeta modeļa izmēģinājumu projektā, kuru īsteno Labklājības ministrija sadarbība ar 10 Latvijas pašvaldībām, izmantojot Eiropas Sociāla fonda līdzfinansējumu.

Projekta ietvaros vitāli svarīgo pakalpojumu nodrošināšana turpinās, izvērtējot katru gadījumu individuāli un ievērojot drošības prasības. Tomēr, sociālie darbinieki norāda, ka nereti paši cilvēki nevēlas turpināt saņemt atsevišķus pakalpojumus, jo baidās apmeklēt speciālistu un izvēlas palikt mājās.

Cilvēku vēlme šajā gadījumā tiek respektēta. Jāņem vērā, ka esošajos apstākļos cilvēkiem ir paaugstināts risks izjust trauksmi un no tās izrietošās sekas. Pat, ja cilvēks nevēlas saņemt nevienu pakalpojumu klātienē, iespējama saziņa un konsultēšanās ar savu sociālo darbinieku attālināti. Atbalsta sniegšanu, t.sk attālināti, nodrošina arī atbalsta personas pakalpojuma ietvaros. Atbalsta personas pakalpojumā šāda prakse tika pielietota vēl pirms ārkārtējās situācijas valstī, jo dažkārt tas ir visefektīvākais atbalsta sniegšanas veids. Paredzams, ka ārkārtējās situācijas laikā, šāda atbalsta sniegšanas forma kļūs izplatītāka arī citiem pakalpojumiem.

Iesaistītajām pusēm jābūt gatavām meklēt inovatīvus risinājumus, arī tādus, kādi vēl nav darīti. Galvenais, lai visas iesaistītās puses justos droši un cilvēki saņemtu nepieciešamo atbalstu. Pakalpojumu sniedzēji tiek aicināti sekot aktuālākajām izmaiņām un prasībām. Labklājības ministrijas mājaslapā pieejama aktuālā informācija sociālo pakalpojumu jomā.

Informāciju sagatavoja: Egils Zariņš, Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciālists, 64 331 829, egils.zarins@lm.gov.lv

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Informācija ievietota 2020. gada 20. februārī

Izmēģinājumu projekta ietvaros cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem saņem atbalsta pakalpojumus

Izmēģinājumu projektā par individuālā budžeta modeļa aprobāciju pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai, kas tiek realizēts ESF projekta "Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" Nr.9.2.2.2./16/I/001 ietvaros, no 2019. gada 1. augusta līdz 2020. gada 30. novembrim 10 pilngadīgas personas ar garīgās attīstības traucējumiem, kuras savu dzīvesvietu deklarējušas Liepājas pašvaldībā un noslēgušas līgumu par dalību izmēģinājumu projektā, saņem sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus.

Uzsākot projekta realizāciju, katrai personai Labklājības ministrijas noteiktā budžeta ietvaros tika izstrādāts individuālais atbalsta plāns 12 mēnešu periodam. Atbalsta plāna ietvaros tika noteikti katrai personai nepieciešami sabiedrībā balstītie sociālie pakalpojumi.

Projekta ietvaros pakalpojumus personas ar garīga rakstura traucējumiem saņem no 2019. gada 1. novembra līdz 2020. gada 31. oktobrim. Šobrīd, kad ir pagājuši trīs mēneši, kopš personas saņem pakalpojumus, ir vērojams, ka projekta realizācija uzlabo personu situāciju. Vairāki projekta dalībnieki jau tagad izjūt pozitīvas pārmaiņas savā dzīvē - jūtas fiziski un emocionāli labāk, ir kļuvuši patstāvīgāki ikdienā, mainījies viņu krāsu izvēle uz košākām, dzīvespriecīgākām. Atzinīgi tiek novērtēts pakalpojumu sniedzēju ieguldītais darbs un atbalsts.

Lielu ieguldījumu projektā sniedz projektā iesaistīto personu ģimenes, aktīvi iesaistoties pakalpojumu apmeklēšanas nodrošināšanā un labāko risinājumu meklēšanā, lai personas sasniegtu savus mērķus. Katras personas un viņu ģimenes vēlme ir veicināt patstāvīgas dzīves iemaņas, uzlabojot arī fizisko pašsajūtu un garīgo veselību.

Projekta ietvaros personas ar garīga rakstura traucējumiem saņem šādus sabiedrībā balstītus pakalpojumus:

- Dienas centra personām ar garīgās attīstības traucējumiem pakalpojumu;
- Atbalsta personas pakalpojumu, ko nodrošina Resursu centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem "Zelda".

Atbalsta personas pakalpojuma ietvaros persona pieņem sev svarīgus lēmumus ikdienas dzīvē, saņemot atbalstu dažādās dzīves jomās:

- tiesību un interešu aizstāvības jomā;
- finanšu jomā;
- ikdienas dzīvē;
- veselības aprūpes jomā (līdz ārsta kabinetam);
- sociālās aprūpes jomā;
- atbalsta loka veidošanā.

Nepieciešamo pakalpojumu apjomu izvērtē sociālais darbinieks kopā ar personu un viņa tuviniekiem. Pieejami vairāk nekā 10 pakalpojumi:

- Asistenta pakalpojums;
- Fizioterapeita nodarbības pakalpojums;
- Fizioterapeita nodarbības baseinā;
- Ergoterapeita nodarbības;
- Montesori metodikas speciālista nodarbības;
- Logopēda nodarbības;
- Mūzikas terapijas nodarbības;
- Vizuāli plastiskās mākslas nodarbības;
- Ārsta dietologa konsultācijas, kas būs pieejamas no 2020.gada marta;
- Atelpas brīža pakalpojums mājās. Pakalpojums pieejams līdz 30 diennaktīm projekta periodā un unikāls ar to, ka persona paliek savā ierastajā vidē - mājās. Pakalpojuma sniedzējs nodrošina personai aprūpi un uzraudzību, atslogojot ģimenes locekļus;
- Sociālās rehabilitācijas pakalpojums lauku vidē. Pakalpojumu nodrošina Liepājas Neredzīgo biedrības sociālās rehabilitācijas un izziņas centrā "Dvēseles veldzes dārzs", "Laiveniekos", Ziemupē, Vērgales pagastā, Pāvilostas novadā;
- Aprūpes mājās pakalpojums. Šo pakalpojumu personas saņēma pirms projekta un to nodrošina Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta birojs "Aprūpe mājās" štata darbiniece.

Projekts tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekta "Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" ietvaros. Tas tiek pilnībā apmaksāts no Eiropas savienības struktūrfondiem un valsts budžeta (finansējumu 85% apmērā nodrošina Eiropas Sociālais fonds un 15% valsts budžets).

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Informācija ievietota 2019. gada 9. decembrī

Cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem sāk saņemt atbalstu Individuālā budžeta izmēģinājumuprojektā

Šā gada novembrī desmit Latvijas pašvaldībās, kopā 100 cilvēki sāka saņemt pakalpojumus Individuālā budžeta izmēģinājumuprojektā sociālo pakalpojumu nodrošināšanai cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem. Liepājā atbalstu projekta ietvaros saņems 10 personas.

Liepājas pašvaldībā visvairāk nepieciešami tādi pakalpojumi kā Dienas aprūpes centra pakalpojums, atbalsta personas pakalpojums, asistenta vai pavadzoņa pakalpojums. Personām nepieciešamas fizioterapeita konsultācijas un mūzikas terapijas nodarbības. 2020.gadā viena persona saņems dietologa konsultācijas, viena persona - papildus arī psihologa konsultācijas.

Projekta ietvaros trīs Liepājas pašvaldības ģimenes saņems atelpas brīža pakalpojumu mājās. Šādu pakalpojumu līdz šim Liepājā nevarēja saņemt. Ģimenēm ir svarīgi saņemt atbalstu, neievieojot personu institūcijā.

Izmēģinājumuprojekts tiek līdzfinansēts no Eiropas Sociālā fonda līdzekļiem un tā mērķis ir aprobēt jaunu modeli pakalpojumu finansēšanā, kura pamatā ir princips, ka cilvēkam ir

indikatīvi noteikts budžets, kuru katrs cilvēks, ciešā sadarbībā ar sociālo darbinieku, var izmantot pakalpojumiem, kuri konkrētajā gadījumā ir visnepieciešamākie.

Dalībnieku atlase notika jau augustā, bet līdz novembrim cilvēki ar sociālajiem darbiniekiem veidoja individuālos atbalsta plānus.

Mērķa grupas vēlmes un vajadzības ir ļoti mainīgas, līdz ar to arī atbalsta plāni laika gaitā visdrīzāk tiks mainīti un pielāgoti vajadzībām. Pats cilvēks (atsevišķos gadījumos viņa aizgādnieks) ir līdzatbildīgs par plānā noteikto uzdevumu izpildi, tā kā pats ir piedalījies tā sastādīšanā. Plāna mērķis nav piespiestu kārtā uzlikt pienākumus, bet kopā ar sociālo darbinieku izstrādāt "rīcības plānu" kā vislabāk sasniegt mērķus, kuri ir svarīgi pašam cilvēkam.

Šobrīd atbalsta plānos visbiežāk ir iekļauti tādi pakalpojumi kā atbalsta personas pakalpojums, fizioterapeita konsultācijas, aprūpes mājās, asistenta vai pavadona pakalpojums, psihologa konsultācijas, dienas aprūpes centrs, mūzikas terapija, transporta izmaksas, ergoterapeita konsultācijas, dažādas grupu nodarbības gan personām, gan viņu tuviniekiem un atelpas brīža pakalpojums. Bez nosauktajiem pakalpojumiem plānos iekļauti arī daudzi citi pakalpojumi, kuri nepieciešami retākos gadījumos, piemēram, grupu mājas pakalpojums u.c.

Izmēģinājumu projekta laikā tiek ņemtas vērā arī personas tuvinieku vajadzības ikdienā atbalstot personu ar garīga rakstura traucējumiem, tādēļ plānā tika iekļautas psihologa konsultācijas un atbalsta grupu nodarbības personu tuviniekiem. Tāpat domājams, ka aprūpētāja, asistenta vai pavadona pakalpojums un atelpas brīža pakalpojums atvieglos tuvinieku ikdienu.

Izmēģinājumu projekta laikā cilvēki saņems arī atbalsta personas pakalpojumu. Atbalsta persona palīdz cilvēkiem pieņemt lēmumus dažādās dzīves jomās, piemēram, ikdienas aktivitātēs, ārstniecības un tiesību aizstāvības jautājumos. Tādā veidā iespēju robežās tiek veicināta patstāvība, savu tiesību izmantošana un tas, ka cilvēka viedoklis tiek ņemts vērā. Arī atbalsta personas pakalpojums tiek izstrādāts ar Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējumu un tā izmēģinājumu projekts pēc divu gadu īstenošanas, noslēdzās šī gada novembrī. Daļa no dalībniekiem jau piedalījās atbalsta personas pakalpojuma izmēģinājumu projektā un turpinās saņemt atbalstu šajā izmēģinājumu projektā.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Informācija ievietota 2019. gada 23. septembrī

Sniegs atbalstu pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem individuālā budžeta izmēģinājumu projektā

No šī gada 1. augusta sadarbībā ar Labklājības ministriju un ar Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējumu ir sākusies izmēģinājumu projekta īstenošana, kurā piedalās 10 Latvijas pašvaldības, t.sk. Liepājas pašvaldība. Izmēģinājumu projekta laikā katrā pašvaldībā 10 pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem 12 mēnešu tiks sniegts sociālais atbalsts.

Arī Liepājas pašvaldībā dalībai izmēģinājumu projektā jau atlasītas desmit personas. Šobrīd norit sagatavošanās darbi, lai no 1. novembra varētu sākt sniegt atbalstu – sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus, atbilstoši izstrādātajam modelim.

Sagatavošanās posmā iesaistītie sociālie darbinieki ir apguvuši jauno modeli un uz personu vērstās plānošanas metodes, kas ir individuālā budžeta modeļa stūrakmens. Tā pamatā ir princips, ka plāns tiek sastādīts kopā ar personu, nevis personas vietā. Tiek izvērtētas gan personas individuālās vajadzības, gan arī maksimāli ņemtas vērā personas individuālās iespējas un vēlmes, akceptējot personas tiesības uz pašnoteikšanos.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Informācija ievietota 2019. gada 1. augustā

Jauna pieeja sociālo pakalpojumu nodrošināšanā pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem

Piesakies atbalsta saņemšanai izmēģinājumprojektā!
Ja Tu ir garīga rakstura traucējumi (1. vai 2. grupas invaliditāte) un nepieciešams sociāla dienesta atbalsts.

Palīdzi pieteikties!
Ja Tu pazīsti personu ar garīga rakstura traucējumiem, kurai nepieciešams atbalsts vai, ja Tu aprūpē šādu personu.

Kādu sociālo atbalstu var saņemt?

Plānošana	Īstenošana
Tu, kopā ar sociālo darbinieku, sastādīsi plānu par: Tavām vajadzībāmTaviem mērķiemKo Tu vari darītKā sociālais dienests Tev var palīdzēt	Sociālo pakalpojumu saņemšana līdz 12 mēnešiem 12 mēnešus saņemi savā plānā paredzētos sociālos pakalpojumus un atbalstuSadarbosies ar sociālo dienestuVērtēsi, ko saņemtie pakalpojumi Tev ir devuši

Atbalsts tiek nodrošināts izmēģinājumprojektā, kura mērķis ir izmēģināt jaunu pieeju sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu finansēšanā pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem.

Izmēģinājumprojekts tiek īstenots sadarbībā ar Labklājības ministriju Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. 9.2.2.2/16/I/001 «Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide» ietvaros.

Piesakies no 1. - 16. augustam (ieskaitot) savas pašvaldības sociālajā dienestā

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Labklājības ministrija sadarbībā ar 10 Latvijas pašvaldībām īsteno izmēģinājumprojektu, kura mērķis ir izmēģināt jaunu pieeju sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšanā pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem.

Pašvaldības, kurās tiks īstenots izmēģinājumprojekts:

- Jelgavas pilsētas pašvaldība
- Bauskas novada pašvaldība
- Liepājas pilsētas pašvaldība
- Talsu novada pašvaldība
- Daugavpils novada pašvaldība
- Balvu novada pašvaldība
- Cēsu novada pašvaldība

- Gulbenes novada pašvaldība
- Ogres novada pašvaldība
- Tukuma novada pašvaldība

Izmēģinājumprojektam var pieteikties personas ar garīga rakstura traucējumiem, kurām ir noteikta 1. vai 2. invaliditātes grupa un kuras ir deklarētas vienā no norādītajām pašvaldībām.

Pieteikšanās dalībai izmēģinājumprojektā ilgs no 01.08.2019. līdz 16.08.2019. (ieskaitot). Ja vienā pašvaldībā dalībai izmēģinājumprojektā pieteiksies vairāk par 10 personām, pie vienlīdzīgiem atlases kritēriju vērtējumiem, priekšroka tiks dota personām, kuras iesniegumu būs iesniegušas ātrāk. Pieteikumi, kas tiks iesniegti pirms 01.08.2019. netiks pieņemti!

Lai pieteiktos izmēģinājumprojektā pašvaldības sociālajā dienestā jāiesniedz sekojoša informācija:

- Iesniegums;
- Dokuments, kas pamato, ka personai ir 1 vai 2 invaliditātes grupa un garīga rakstura traucējumi.

Detalizētāka informācija par pieteikšanos pieejama pašvaldības sociālajā dienestā:

- Liepājas pilsētas domes Sociālais dienests Ed. Veidenbauma ielā 3, Liepājā 220. vai 217. kabinetā.

Izmēģinājumprojekts tiks īstenots no 2019. gada augusta līdz 2020. gada novembrim. Izmēģinājumprojekta laikā personas ar garīga rakstura traucējumiem 12 mēnešus varēs saņemt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus.

Finansēšanas mehānisms – Individuālā budžeta modelis, paredz, ka personai ar garīga rakstura traucējumiem tiek nodrošināts atbalsts – sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi, balstoties uz personas individuālajām vajadzībām pieejamā finansējuma ietvaros. Uzsvars tiek likts uz individuālu pieeju un nepieciešamības gadījumā - individuālu risinājumu meklēšanu. Tiek ņemts vērā personas viedoklis un persona pati piedalās sava atbalsta plāna sastādīšanā.

Izmēģinājumprojekta sākumā persona kopā ar sociālo darbinieku sastādīs atbalsta plānu. Plānā prioritārā secībā noteikts nepieciešamo atbalstu un sabiedrībā balstītos sociālos pakalpojumus un noteikts pakalpojumus, kurus persona varēs saņemt, ņemot vērā pieejamo finansējumu. Persona pati var izvēlēties konkrētus pakalpojumu sniedzējus. Ja būs nepieciešams, sociālais darbinieks palīdzēs vai piemeklēs personai nepieciešamos pakalpojumu sniedzējus. Pēc atbalsta plāna sastādīšanas persona 12 mēnešus saņems atbalsta plānā noteiktos pakalpojumus un sadarbosies ar sociālā dienesta sociālo darbinieku.

Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu finansēšanas mehānisms tika izstrādāts Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekta "Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" ietvaros ar ESF līdzfinansējumu. Sociālo pakalpojumu attīstības padome ir saskaņojusi izstrādāto finansēšanas mehānismu, kurš tiks aprobēts izmēģinājumprojektā. Pēc izmēģinājumprojekta tiks vērtēti rezultāti, precizēts izstrādātais mehānisms un izstrādāti priekšlikumi sociālo pakalpojumu nodrošināšanai pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Informācija ievietota 2019. gada 18. jūlijā

Personām ar garīga rakstura traucējumiem izstrādās individuālus atbalsta plānus

2019. gada 18. jūlijā domes sēdē apstiprināta Liepājas pašvaldības daļība Labklājības ministrijas īstenotā projektā. Tā ietvaros Sociālais dienests iesaistīs desmit Liepājā dzīvojošas pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem, kuriem tiks izstrādāts individuālais atbalsta plāns sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu saņemšanai, lai veiktu individuālā budžeta modeļa aprobāciju.

Sociālā dienesta sabiedrisko attiecību speciāliste Gunta Jākobsone informē, ka kopš pērnā gada septembra Labklājības ministrija sadarbībā ar pašvaldībām īsteno līdzīgu individuālā budžeta modeļa izmēģinājuma projektu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un viņu vecākiem.

Izmēģinājumsprojekts tiek īstenots 10 Latvijas pašvaldībās, tai skaitā Liepājā, kopā iesaistot 100 bērnus un viņu vecākus, kuri saņem individuālu atbalstu - sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus.

Sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi ir sociālie pakalpojumi (sociālais darbs, sociālā aprūpe, sociālā rehabilitācija un profesionālā rehabilitācija), kas tiek sniegti iedzīvotājiem ārpus sociālajām institūcijām.

Individuālais budžeta modelis ir sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pārvaldības sistēma, lai personai ar invaliditāti pieejamā finansējuma ietvaros iespējami efektīvākā veidā piešķirtu un apmaksātu piešķirtos pakalpojumus noteikto individuālo mērķu sasniegšanai.

Abu izmēģinājumsprojektu galvenais ieguvums ir tas, ka pašvaldība kopā ar Labklājības ministriju būs piedalījies jaunas pieejas aprobēšanā un, ja šāds modelis tiks realizēts turpmākā pakalpojumu nodrošināšanā, pašvaldība būs gatava to ieviest, kā arī dalīties ar savu pieredzi un zināšanām. Papildus ieguvēji ir pašvaldības iedzīvotāji, kuri izmēģinājumsprojektu ietvaros ir saņēmuši nepieciešamos pakalpojumus saskaņā ar izstrādātajiem atbalsta plāniem.

Pirmajā izmēģinājumsprojektā iesaistītās ģimenes pozitīvi novērtē iespēju saņemt aprūpes mājās pakalpojumu un individuālas psihologa konsultācijas, tā mazinot psihoemocionālo spriedzi ģimenēs, ar ko saskaras visas ģimenes, ilgstoši audzinot bērnu ar īpašām vajadzībām. Vecākiem tā bija arī iespēja izzināt vairāk par pieejamajiem valsts apmaksātajiem pakalpojumiem izglītības iestādēs un ārstniecības iestādēs.

Izvērtēšanas komandas speciālisti atzinuši, ka ir izmainījusies bērnu funkcionēšana, uzvedība, iesaistīšanās mērķtiecīgās nodarbēs. Izmainījies arī ģimenes psihoemocionālais fons, saņemot pakalpojumus ģimenes atbalsta spēju stiprināšanai. Plānos iekļautie atbalsta pakalpojumi tiek īstenoti dažādos veidos – gan kā atsevišķas mērķtiecīgas konsultācijas, gan kā regulāras nodarbības bērnam vai vecākiem, vai visiem kopā pie speciālistiem, gan kā pakalpojumu kurss.

Labklājības ministrija projektu īsteno Eiropas Sociālā fonda projekta "Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" ietvaros. Tas tiek pilnībā apmaksāts no Eiropas savienības struktūrfondiem un valsts budžeta (finansējumu 85% apmērā nodrošina Eiropas Sociālais fonds un 15 % valsts budžets). Izmēģinājumsprojekta realizēšanai ir nepieciešams priekšfinansējums 3500 eiro apmērā no Liepājas pilsētas budžeta.